

Yr hyn sy'n bwysig

Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu

D2: Mae deall ieithoedd yn allweddol i ddeall y byd o'n hamgylch.

Sut mae'r datganiad yn cefnogi'r pedwar diben?

dysgwyr uchelgeisiol galluog sy'n

- gosod safonau uchel iddyn nhw eu hunain ac yn chwilio am heriau ac yn eu mwynhau
- gallu cyfathrebu'n effeithiol mewn gwahanol ffurfiau a lleoliadau, drwy'r Gymraeg a'r Saesneg
- gallu egluro'r syniadau a chysyniadau y maen nhw'n dysgu amdany'n nhw
- defnyddio technolegau digidol yn greadigol i rhannu gwybodaeth, dod o hyd iddi a'i dadansoddi
- ymchwilio ac yn gwerthuso eu canfyddiadau'n feiriadol

gyfranwyr mentrus, creadigol sy'n:

- mentro'n bwylllog
- arwain ac yn chwarae rolau gwahanol mewn timau'n effeithiol ac yn gyfrifol
- mynegi syniadau ac emosiynau drwy wahanol gyfryngau

ddinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n:

- canfod, yn gwerthuso ac yn defnyddio tystiolaeth wrth ffurfio barn
- trafod materion cyfoes ar sail eu gwybodaeth a'u gwerthoedd
- wybodus am eu diwylliant, eu cymuned, eu cymdeithas a'r byd yn awr ac yn y gorffennol

yn unigolion iach, hyderus sydd:

- â'r hyder sydd ei angen i gymryd rhan mewn perfformiadau
- yn ffurfio cydberthnasau cadarnhaol wedi'u seilio ar ymddiriedaeth a pharch at ei gilydd
- yn wynebu heriau ac yn eu goresgyn

Mae deall ieithoedd yn allweddol i ddeall y byd o'n hamgylch.

Mae ieithoedd a *llythrennedd* yn hanfodol i alluogi pobl i **gyfathrebu** â'i gilydd. Maen nhw'n ein galluogi i ddehongli'r hyn a glywn, a ddarllenwn ac a welwn, a thrwy hyn ddatblygu ein dealltwriaeth, ein hempoethi a'n gallu i ymateb a *chyfryngu'n* effeithiol.

Nod y Maes hwn yw cynnig cyfleoedd i ddysgwyr **brofi ieithoedd**, yn ogystal â **delweddau**, mewn ystod o **ffurfiau a genres**. Gall natur gyfoethog ac amrywiol y profiadau hyn ddatblygu gallu dysgwyr i ddod yn **greadigol** ac yn **fentrus** wrth ddefnyddio amrediad o ieithoedd mewn cyd-destun *lluosieithog*. Gallan nhw hefyd fod o gymorth i ddysgwyr feithrin y sgiliau sydd eu hangen arnyn nhw i ddehongli'n feirniadol a diduedd yr hyn y byddan nhw'n ei **glywed**, ei **ddarllen** a'i **weld** er mwyn rhyngweithio'n effeithiol fel dinasyddion galluog, gwybodus yng Nghymru a'r byd.

Cysylltiadau allweddol:

- Cyfathrebu
- Profi ieithoedd â delweddau,
- ystod o ffurfiau a *genres*.
- Creadigol ac yn fentrus wrth ddefnyddio ieithoedd
- *lluosieithog*.
- Dehongli'n feirniadol a diduedd yr hyn y byddan nhw'n ei glywed, ei ddarllen a'i weld
- Rhyngweithio'n effeithiol

Sut allwn wneud hyn yn real a thynnu ar brofiadau'r dysgwyr a'r gymuned?

- Mynediad i amrywiaeth o lenyddiaeth ysbrydoledig Cymraeg a Saesneg
- Llenorion adnabyddus
- Cymharu ieithoedd e.e. Cymraeg a Llydaweg
- Cyflwyno gwaith mewn amrywiaeth o ffurf - animeiddiad, podlediadau, gwefan i bwrpasau amrywiol.
- Darllen i bwrpasau amrywiol
- Trafod a dehongli'n feirniadol yr hyn maent yn ei ddarllen.
- Sgwrsio âg aelodau o'r cyhoedd - cynnal cyfweiliadau.

Profiadau allai gefnogi'r dysgu

- Ysgrifennu i bwrpas amrywiol - papurau bro
- Gwaith drama/ animeiddio
- Cynnal cyfweiliadau
- Trawsieithu
- Ysgrifennu creadigol
- Dadansoddi a dehongli cerddi
- Llythyru

Cysylltiadau trawsgwricwlaidd:

- Hawliau dynol.
- Amrywiaeth.
- Cyd-destunau lleol, cenedlaethol a rhyngwladol

Cysylltiadau â MDaPh eraill:

- **CELFYDDYDAU MYNEGIANNOL** -Mae archwilio'r celfyddydau mynegiannol yn hanfodol er mwyn dyfnhau sgiliau a gwybodaeth gelfyddydol, ac mae'n galluogi dysgwyr i ddod yn unigolion chwilfrydig a chreadigol.
- **DYNIAETHAU** - Mae ymholi, archwilio ac ymchwilio yn ysbrydoli chwilfrydedd am y byd, ei orffennol, ei bresennol a'i ddyfodol
- **IECHYD A LLES** - Mae'r ffordd rydym yn prosesu ein profiadau ac yn ymateb iddyn nhw yn effeithio ar ein hiechyd meddwl a'n lles emosiynol.
- **GWYDDONIAETH A THECHNOLEG** - mae cyfrifiaduraeth yn gosod sail i'n byd digidol.

Yr Hyn Sy'n Bwysig

Disgrifiadau Dysgu Cam 1

- Rwy'n gallu gwahaniaethu seiniau, chwarae â seiniau a thrin seiniau o fewn fy amgylchedd yn ogystal ag o fewn geiriau.
- Rwy'n dechrau gwahaniaethu ffonemaauyn glywedol mewn gwahanol safleoedd.
- Rwy'n gallu adnabod a dilyn gwybodaeth ddarluniadol a/neu gwybodaeth lafar, a chyfarwyddiadau aml-gam am bynciau cyfarwydd ac arferion.
- Rwy'n gallu gwrando ar eraill gyda sylw cynyddol
- Rwy'n gallu mwynhau rhannu llyfrau a deunyddiau darllen a'u trin fel darlennydd.
- Rwy'n gallu defnyddio unedau sain o amrywiol feintiau er mwyn dysgu darllen.
- Rwy'n gallu segmentu a chyfuno
- Rwy'n gallu deall fod perthynas un-i-un rhwng y gair ysgrifenedig a'r gair llafar.
- Rwy'n dechrau datblygu fy ngwybodaeth o gyfatebiaeth graffem-ffonem.
- Rwy'n dechrau adnabod a darllen geiriau aml eu defnydd.
- Rwy'n gallu defnyddio cyd-destun a lluniau i'm helpu i ddeall yr hyn rwyf yn ei ddarllen.
- Rwy'n dechrau darllen len ôl yr hyn yr rwyf yn ei ysgrifennu.
- Rwy'n gallu deall a defnyddio cysyniadau sylfaenol mewn iaith.
- Rwy'n ymwybodol o sut mae geiriau'n cael eu gwahanu gan fylchau.
- Rwy'n dechrau dod yn ymwybodol o sut mae prif lythrennau ac atalnodau llawn yn pennu ffiniau brawddegau
- Rwy'n dechrau gofyn ac ateb cwestiynau er mwyn deall yn well.
- Rwy'n gallu ymateb i'r hyn rwy'n ei glywed, ei ddarllen a'i weld.
- Rwy'n gallu siarad am yr hyn rwy'n ei glywed, ei ddarllen neu'i weld, a mynegi barn syml.
- Rwy'n gallu arbrofi gyda geirfa rwyf newydd ei dysgu.

Disgrifiadau Dysgu Cam 2

- Rwy'n gallu gwrando ar, deall a chyfathrebu ystyr cyffredinol yr hyn rwy'n ei glywed.
- Rwy'n gallu gwrando ar, deall ac adalw'n ddiweddarach yr hyn rwyf wedi'i glywed.
- Rwy'n gallu deall gwybodaeth am amrywiaeth o bynciau, gan adnabod y prif bwyntiau.
- Rwy'n gallu deall ac ymateb i ystod o gwestiynau a chyfarwyddiadau aml-gam mewn amrywiaeth o gyd-destunau cyfarwydd ac anghyfarwydd.
- Rwy'n gallu defnyddio ciwiau amrywiol i ragfynegi'r ystyr cyffredinol mewn amrywiaeth o gyd-destunau llafar cyfarwydd ac anghyfarwydd.
- Rwy'n gallu gwrando ar eraill a deall y gallan nhw fod â safbwynt gwahanol i mi.
- Rwy'n gallu defnyddio cyfatebiaethau graffem-ffonem wrth ddarllen.
- Rwy'n gallu defnyddio ystod o strategaethau i ddarllen gyda rhuglder cynyddol.
- Rwy'n gallu darllen gwahanol destunau gan ddefnyddio ystod o strategaethau i bennu ystyr.
- Rwy'n gallu adnabod nodweddion gwahanol fathau o destunau a defnyddio iaith briodol i siarad amdany'n nhw.
- Rwy'n gallu darganfod a defnyddio gwybodaeth o wahanol ddeunyddiau rwyf yn eu darllen.
- Rwy'n gallu dehongli ystyr o destun a delweddau.
- Rwy'n gallu darllen ar goedd gyda mynegiant, gan roi sylw i atalnodi.
- Rwy'n gallu ymateb i'r hyn rwy'n ei glywed, ei ddarllen a'i weld, gan ofyn cwestiynau a dangos fy nealltwriaeth.
- Rwy'n gallu datblygu fy ngeirfa trwy wrando a darllen, a defnyddio'r geiriau newydd hyn mewn amrywiaeth o gyd-destunau.

Disgrifiadau Dysgu Cam 3

- Rwy'n gallu gwrando ar, deall, ac adalw yn ddiweddarach mewn mwy o fanylder, ystyr cyffredinol yr hyn rwyf wedi'i glywed.
- Rwy'n gallu gwrando ar a deall gwybodaeth am amrywiaeth o bynciau, gan grynhoi'r prif bwyntiau.
- Rwy'n gallu gwrando ar, adnabod a defnyddio ciwiau i ddeall ystyr cyffredinol a syniadau sydd ymhlyg.
- Rwy'n gallu darllen testunau gan ddewis strategaethau sy'n rhoi'r mwyaf o gymorth i mi eu deall. Gallai'r strategaethau hyn gynnwys gweithio ar draws fy ieithoedd.
- Rwy'n gallu cymharu gwahanol bethau rwy'n eu darllen.
- Rwy'n gallu defnyddio sgiliau dehongli a dod i gasgliad er mwyn deall testunau, a gallu ystyried dibynadwyedd yr hyn yr wyf yn ei ddarllen.
- Rwy'n gallu gwrando a darllen i fagu dealltwriaeth o'r ffordd y mae gramadegac atalnodi'n effeithio ar ystyr.
- Rwy'n gallu darllen gydag empathi i adnabod safbwyntiau gwahanol bobl ar bynciau amrywiol.
- Rwy'n gallu gwrando a darllen er mwyn datblygu fy ngeirfa, ynganiad a strwythurau brawddegau, gan ddefnyddio'r rhain wrth i mi gyfathrebu.

Mae deall
ieithoedd
yn
allweddol i
ddeall y
byd o'n
hamgylch.

